

ΦΟΡΑΤΕ ΣΤΑΥΡΟ;

Γτά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '60 ἕνας δεκαεπταχρόνος ἑλληνοαυστραλός, ὁ Θεμιστοκλῆς Ἀδαμόπουλος μαζί μέ μερικούς φίλους τοῦ ἔφτιαξαν ἕνα συγκρότημα ρόκ μουσικῆς, τοὺς Φλάις (Flies). Τό συγκρότημα ταχύτατα ἔγινε διάσημο ἀνά τόν κόσμο. Διηγῆται ὁ Θεμιστοκλῆς:

“Τότε ἦταν πολύ τῆς μόδας τά διάσημα μέλη τῶν ρόκ συγκροτημάτων νά ἐπισκέπτονται στήν Ἰνδία κάποιον γκουρού (=διδάσκαλο γιά μύηση στόν Βουδδισμό) γιά συμβουλές καί πνευματική καθοδήγηση! Ἀρχισα, λοιπόν, νά πηγαίνω καί ἐγώ. Σέ ἕνα τέτοιο ταξίδι μου, ὁ γκουρού ἀκουμπούσε τό χέρι τοῦ στό κεφάλι τοῦ κάθε ἐπισκέπτη λέγοντας: «Σοῦ μεταδίδω γνώση». Ὅταν ἦρθε ἡ σειρά μου, σταμάτησε καί μοῦ εἶπε: «Βγάλε τόν σταυρό σου»(!) Ἦταν ἐπίσης τῆς μόδας, τότε, γιά μάς, νά φοράμε σταυρό. Ὅχι πῶς πιστεύαμε, ἀλλά τόν φορούσαμε ὡς διακοσμητικό, μάλλον, στοιχεῖο. Ἐξεπλάγην ἀπό τήν προτροπή τοῦ γκουρού καί τοῦ εἶπα: «Γιατί»; Ἀπάντησε ὁ γκουρού: «Δέν μπορῶ νά σοῦ μεταδώσω γνώση. Λοιπόν, θά τόν βγάλεις;» Ἀπάντησα: «Ὅχι». Καί ἔφυγα, συγκλονισμένος ἀπό τό γεγονός. Γιατί δέν μπορούσε νά δράσει ὁ γκουρού (εἰδωλολάτρης!) ἐνώπιον τοῦ σταυροῦ; Τί εἶναι, ἐπιτέλους, ὁ Σταυρός; Ἀρχισα νά διαβάζω μέ πάθος τό Εὐαγγέλιο. Ἔτσι ἀνακάλυψα τήν πίστη στόν Χριστό. Τά παράτησα ὅλα. Ἔγινα ὀρθόδοξος χριστιανός.

“Ἐκανα θεολογικές σπουδές καί ἀφιέρωσα τήν ζωή μου στόν Χριστό, γενόμενος μοναχός”.

Ὁ ἄλλοτε μουσικός τῆς ρόκ εἶναι σήμερα ὁ ἀρχιμανδρίτης π. Θεμιστοκλῆς. Ἐπί εἴκοσι χρόνια ἱεραπόστολος στή Σιέρρα Λεόνε τῆς Ἀφρικῆς. Ἐκεῖ, μέ ἀπόλυτη αὐταπάρνηση καί κάτω ἀπό τρομακτικά δύσκολες συνθήκες, μεταδίδει τήν πίστη στοὺς ἀφρικανούς ἀδελφούς μας. Φροντίζοντας, ὅσο μπορεῖ καί τίς τεράστιες ὑλικές τους ἀνάγκες. Διεθνῶς εἶναι γνωστός ὡς ὁ «ἅγιος τῆς Ἀφρικῆς»!

Ἀπό τή στάση τοῦ γκουρού ἔναντι τοῦ Σταυροῦ καταλαβαίνουμε σέ τί πνευματικό σκοτάδι θά βρισκόμασταν ἀκόμη χωρίς τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί γενικότερα χωρίς τήν ἐνανθρώπησή Του. Γι' αὐτό λέμε σέ ἕνα τροπάριο τῆς ἐορτῆς τῆς Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (14 Σεπτεμβρίου):

«Φάνηκε ὁ Θεῖος Σταυρός μέ ἄφθαρτες ἐλλάμψεις στοὺς λαούς τοὺς σκοτισμένους ἀπό τήν πλάνη τῆς ἀπάτης (τῶν εἰδωλῶν). Καί ἀφοῦ ἄστραψε μέ τό θεῖο φῶς του (=τό Εὐαγγέλιο) τοὺς ἔκαμε οἰκείους στόν Χριστό πού καρφώθηκε πάνω σ' αὐτόν (τόν Σταυρό) καί παρέχει τήν εἰρήνη στίς ψυχές μας» (κανὼν ἐορτῆς, ὠδή ε').

Ὅταν, λοιπόν, φοράμε τόν Σταυρό μας ἢ κάνουμε τόν Σταυρό μας μέ ἀκλόνητη πίστη καί ἐμπιστοσύνη στό Χριστό, εἶναι σάν νά ἀκουμπᾶ πάνω μας ὁ ἴδιος ὁ τίμιος

Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΔΙΑΘΗΚΩΝ

Ἡ δύο Διαθήκες, Παλαιά καὶ Καινή, δὲν ἀποτελοῦν δύο στεγανά χωρισμένες, ἀλλὰ δύο ἀρρηκτά ἐνωμένες ἐνότητες τῆς μιᾶς, διαχρονικά ἐνιαίας, Ἱερᾶς Ἱστορίας. Τὸ θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ Λόγου ἀποτελεῖ τὸν πανίσχυρο κρίκο πού τις κρατᾶ ἀπόλυτα συνενωμένες μαζί του (βλ. καὶ ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ, ἀρ. φ. 411, Ὀκτ. 2017).

Εἶναι τόσο ἰσχυρὸς ὁ μεταξὺ τους σύνδεσμος, ὥστε οἱ θεοφόροι Πατέρες νὰ ὀμιλοῦν γιὰ δύο ἀδελφές πού ἔχουν τὸν ἴδιο Πατέρα. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος εἶναι κατηγορηματικός. «*Ἀδελφαὶ γὰρ αἱ δύο Διαθήκαι, ἐξ ἐνὸς Πατρὸς τεθεῖσαι*». Γι' αὐτὸ λένε τὰ ἴδια πράγματα καὶ οἱ δύο, ἀφοῦ μοιάζουν σὰν δυὸ ἀδελφές πού ἔχουν τὸν ἴδιο Πατέρα, τὸν Θεό. Ὅπως οἱ ἀδελφές πού γεννήθηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιο πατέρα ἔχουν ὁμοία χαρακτηριστικά, ἔτσι καὶ ἐδῶ. «*Ἐπειδὴ αἱ δύο Διαθήκαι ἐξ ἐνὸς Πατρὸς ἐγεννήθησαν*», μοιάζουν πολὺ μεταξὺ τους. Μία ρίζα τῆς εὐσεβείας τροφοδοτεῖ καὶ τις δύο. Ἡ ἴδια διδάσκει τὸν παλαιὸ νομοθέτη (Μωυσῆ), ἡ ἴδια φωτίζει καὶ τὸν θεολόγο εὐαγγελιστὴ (Ἰωάννη).

Ἡ μεταξὺ τους σχέση εἶναι τέτοια, πού ἡ μία προϋποθέτει τὴν ἄλλη. Ἡ καθεμιά κατανοεῖται μέσα ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἡ Παλαιὰ προλέγει τὰ ὅσα θὰ συμβοῦν στὴν Καινή. Καὶ ἡ Καινή μὲ τὴ σειρά τῆς ἐρμηνεύει τὴν Παλαιά. Τὸ ὅλο περιεχόμενο τῆς Παλαιᾶς, ὄντας προφητικό, συμβολικό καὶ συνεσκιασμένο, κατανοεῖται μόνο μὲ τὴν ἐκπλήρωσή του ἀπὸ τὴν Καινή. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Παλαιὰ φανερώνεται καθαρά γιὰ πρώτη φορά καὶ ἐρμηνεύεται ὀρθὰ μόνο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Γιὰ τὸν παλαιὸ Ἰσραὴλ ἔχει ἀκόμη κάλυμμα. Παραμένει σκιά, μυστήριον, βιβλίον κλειστὸ, ἐσφραγισμένο.

Κατὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο πάλι, «*δύο Διαθήκαι καὶ δύο παιδίσκαι καὶ δύο ἀδελφαὶ τὸν ἕνα Δεσπότην δορυφοροῦσι. Κύριος παρὰ προφήταις καταγγέλλεται, Χριστὸς ἐν Καινῇ κηρύσσεται*». Δὲν λέει καινούργια πράγματα ἢ Καινή, ἀφοῦ τὰ προανήγγειλε ἡ Παλαιά. Ἀλλὰ καὶ τὰ παλαιὰ δὲν καταργοῦνται, ἀφοῦ ἐρμηνεύονται ἀπὸ τὴν Καινή. Ὁ κοινὸς Δεσπότης πού συνενώνει καὶ τις δύο, εἶναι ὁ λίθος «*ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες*», αὐτὸς πού περιφρονήθηκε καὶ πετάχτηκε ἀπὸ τοὺς χτίστες, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα «*ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας*». Ἔγινε τὸ μεγάλο ἀγκωνάρι πού κρατᾶ τὴν οἰκοδομή. Ἡ γωνία εἶναι πάντα τὸ συνεκτικὸ στοιχεῖο δύο τοίχων. Ἔτσι καὶ ὁ ἀχειρότμητος λίθος Χριστὸς, ὡς κεφαλὴ γωνίας, συνενώνει στὸν ἑαυτὸ του τοὺς δύο λαοὺς τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς ἐξ ἐθνῶν Χριστιανούς.

Ἡ δράση τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου δὲν ξεκινᾶει ξαφνικά μὲ τὴν ἐνανθρώπιση τοῦ Υἱοῦ του. Προηγεῖται ἕνα μακρὸ προπαρασκευαστικὸ στάδιο, ὅπου λαμβάνει χώρα μὲ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους, «*πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως*», ἡ σταδιακὴ καὶ ἐπὶ μέρους ἀποκάλυψη τῆς βουλῆς τοῦ Θεοῦ, τοῦ σχεδίου τῆς Θείας Οἰκονομίας. Ὁ Χριστὸς ἐνεργεῖ μὲ βάση τὰ ὅσα προηγήθηκαν τοῦ ἐρχομοῦ του. Δὲν εἶναι συνεπῶς δυνατὸν νὰ ἀγνοεῖται τὸ προκαταρκτικὸ αὐτὸ στάδιο τῆς θείας ἀποκαλύψεως. Ἡ ἀπόρριψή του συνεπιφέρει κατ' ἀνάγκη καὶ ἀπόρριψη τοῦ Χριστοῦ.

Πιστεύουμε λοιπόν, «*οἱ Προφῆται ὡς εἶδον, οἱ Απόστολοι ὡς εἰδίδασαν*». Ἡ Ἐκκλησία παρέλαβε καὶ τὰ δύο. Γι' αὐτὸ καὶ ψάλλει γεμάτη χαρά: «*Προφήτας ἐξαπέστειλας, Χριστέ, προφητεῦσαι σου τὴν παρουσίαν, καὶ ἀποστόλους κηρύξαι σου τὰ μεγαλεῖα· καὶ οἱ μὲν προεφήτευσαν τὴν ἔλευσίν σου, οἱ δὲ τῷ βαπτίσματι ἐφώτισαν τὰ ἔθνη*» (Παρακλητική, ᾠχος πλ. β', Αἶνοι Σαββάτου).

Πρωτ. Δ. Μ.

Σταυρὸς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τότε μποροῦν νὰ γίνουν ἀκόμη καὶ μεγάλα θαύματα πνευματικῆς ἀλλαγῆς τῶν ἀνθρώπων, ὅπως αὐτὸ πού συνέβη στὸν ἱεραπόστολο τῆς οἰκουμένης π. Θεμιστοκλή.

Ἀρκεῖ, συνειδητὰ νὰ ἀναζητοῦμε τὸν Χριστὸ καὶ νὰ Τὸν ἐπικαλούμαστε στὴν ζωὴ μας.

Ἀρχιμ. Ν.Κ.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΥΚΚΙΔΑ

άποτε, ένας δάσκαλος ζωγράφισε μιά μαύρη κουκκίδα στο κέντρο μιᾶς λευκῆς σελίδας. Μετά, τὴν ἔδειξε στους μαθητές του καὶ τοὺς ρώτησε:

-Τί βλέπετε, παιδιά μου;

-Μιά μαύρη κουκκίδα, κύριε, ἀπάντησαν ἐν χορῶ οἱ μαθητές.

-Μά καλά, τοὺς λέει, προσέξατε τὴν μαύρη κουκκίδα πού εἶναι μικρή, καὶ δέν προσέξατε ὀλόκληρη ἄσπρη σελίδα, στοῦ κέντρου τῆς ὁποίας βρίσκεται ἡ κουκκίδα;

* * *

Ἀλήθεια, τί συμβολικό παράδειγμα γιὰ τὰ ὅσα συμβαίνουν στὴ ζωὴ μας! Ἐπικεντρώνουμε τὴν προσοχή μας στίς ὁποίες μικρές ἢ μεγάλες δυσκολίες - κουκκίδες καὶ δέν βλέπουμε ὅλα τὰ ὑπόλοιπα - λευκὴ σελίδα πού εἶναι, ἀρκετὲς φορές, τέλεια. Δίνουμε πολλή σημασία σέ ἀπλᾶ καθημερινὰ πράγματα καὶ παραβλέπουμε αὐτὰ πού μποροῦν νά κάνουν τὴν ζωὴ μας μιά φωτεινὴ «λευκὴ σελίδα»!

Κοντὰ στὴν πόλη Κολασσές τῆς Φρυγίας (Μικρὰ Ἀσία) ὑπῆρχε ἀπὸ παλαιά, ναὸς καὶ ἀγίασμα τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Στόν ναὸ αὐτοῦ πῆγε κάποιος νέος, ὀνομαζόμενος Ἄρχιππος, γιὰ νά τὸν ὑπηρετεῖ ὡς νεωκόρος. Μέρα - νύκτα, ὁ Ἄρχιππος προσευχόταν μέ πίστη καὶ ἀφοσίωση στόν Χριστό λέγοντας: «Χριστέ μου, βοήθησέ με νά μὴν «κολλήσουν» τὰ μάτια μου στὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου. Οὔτε νά συγχυσθεῖ ὁ νοῦς μου ἀπὸ τὴν πρόσκαιρη ματαιότητα. Πάντοτε κατεύθυνε τὰ διαβήματά

μου στόν νόμο σου». Τόσος ἦταν ὁ ζήλος καὶ ἡ ἀγάπη του πρὸς τὸν Θεό καὶ τόσο ἀσκητικὴ ἡ ζωὴ του, ὥστε σύντομα ἔλαβε τὸ χάρισμα τῆς θαυματουργίας.

Ἐξαιτίας τῶν θαυμάτων πού γίνοντουσαν ξεσηκώθηκαν ἀπὸ φθόνο οἱ εἰδωλολάτρες τῆς περιοχῆς καὶ θέλησαν νά στρέψουν τὸν ροῦν τῶν δύο γειτονικῶν ποταμῶν πρὸς τὸ ναὸ γιὰ νά τὸν ξεθεμελιώσουν. Ὁ Ἄρχιππος μέ θερμὰ δάκρυα παρακαλοῦσε τὸν Ἀρχάγγελο νά ἐπέμβει. Ὁ Μιχαήλ τοῦ ἐμφανίσθηκε καὶ τὸν καθησύχασε.

Ἐπειτα στάθηκε σάν στύλος πυρὸς στὴν πέτρα, πρὸς τὴν ὁποία κατευθύνονταν τὰ νερά, καὶ χάραξε ἐπάνω τῆς μέ τὴν ράβδο του τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Ἀμέσως φοβερὴ βροντὴ ἔσεισε τὴν γῆ, σχίσθηκε ἡ πέτρα καὶ ὁ Ἀρχάγγελος πρόσταξε τὰ νερά νά χυθοῦν στό ρῆγμα τῆς πέτρας. Ἀπὸ τότε τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ χάνονται ἐκεῖ μέ παράδοξο τρόπο γι' αὐτὸ καὶ ὁ τόπος ὀνομάσθηκε «Χῶνες», σέ ἀνάμνηση τοῦ γενομένου θαύματος (6 Σεπτεμβρίου).

Φυσικά, τὸ θέμα δέν εἶναι ἂν καὶ ἐμεῖς θά κάνουμε... θαύματα σάν τὸν ἅγιο Ἄρχιππο! Ὅμως, ἀξίζει, χίλιες φορές, νά κοπιᾶσουμε ἀντιγράφοντας, κατὰ δύναμη, τὸ φρόνημά του. Ἡ σχέση μας μέ τὸν Χριστό εἶναι ἡ «λευκὴ σελίδα» στὴν ζωὴ μας. «Κουκκίδες» εἶναι τὰ πάθη μας (=χρόνιες ἀμαρτωλές συνήθειες) καὶ οἱ διάφορες θλίψεις τῆς ἐπίγειας ζωῆς. Ἄς ζητᾶμε κι ἐμεῖς σάν τὸν ἅγιο νά μὴ κολλήσουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας στίς «κουκκίδες» τῶν παθῶν καὶ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου, ἀλλὰ στό φῶς τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἀρχιμ. Ν.Κ.

ΕΝΑΣ ΑΕΤΟΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

τίς 26 Σεπτεμβρίου γιορτάζουμε τήν μετάσταση του ἁγίου ἐνδόξου, πανευφήμου Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου του Θεολόγου, «ἐπιστηθίου, φίλου Κυρίου, παρθένου καί ἡγαπημένου». Εἶναι ὁ Εὐαγγελιστής τῆς Ἀγάπης, τῆς Ἀνάστασης καί τῆς Θεολογίας.

Ἡ Ἐκκλησία σέ τρεῖς μόνο ἁγίους ἀπένειμε, ὄχι τυχαῖα, τόν τίτλο του θεολόγου: στόν Γρηγόριο τόν Ναυζιαζηνό, στόν Συμεών τόν Νέο Θεολόγο καί στόν Εὐαγγελιστή Ἰωάννη.

Καταγόταν ἀπό τή Βηθσαϊδά τῆς Γαλιλαίας, γιός του Ζεβεδαίου καί τῆς Σαλώμης, ἀδελφός του Ἰακώβου, πρώην ψαράς. Μαζί μέ τόν ἀδελφό του δέχθηκαν τό κάλεσμα του Χριστοῦ. Τά ἄφησαν ὅλα καί ἔγιναν ἀπόστολοι, «ἀλιεῖς ἀνθρώπων». Ὁ Ἰωάννης κήρυξε τό Εὐαγγέλιο σέ ὅλη τήν Ἀσία καί ἰδιαίτερα στήν Ἑφεσο. Στό διωγμό του Δομιτιανοῦ ὁδηγήθηκε δέσμιος στή Ρώμη ὅπου ὑπέστη μαρτύριο σέ καζάνι μέ καυτό λάδι ἀλλά ἔμεινε ἀβλαβής. Ἐξορίστηκε στήν Πάτμο. Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ ἐπί Τραϊανοῦ, γύρω στό 100 μ.Χ. σέ ἡλικία 95 χρονῶν.

Ὁ τάφος του βρέθηκε κενός καί κατέστη πηγὴ θαυμάτων. Κάθε χρόνο, στίς 8 Μαΐου, βρισκόταν καλυμμένος μέ ἕνα εἶδος τέφρας πού οἱ Ἑφέσιοι ὀνόμαζαν «μάννα». Εἶχε δέ τήν ιδιότητα νά θεραπεύει τά νοσήματα ψυχῆς καί σώματος ὅσων ἀλείφονταν μέ πίστη. Τό θαῦμα ἔγινε ἀφορμὴ νά τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία τόν Ἰωάννη μιά δεύτερη φορά ἐτησίως, στίς 8 Μαΐου.

Διακρίθηκε γιά τή φλογερή ἀγάπη καί ὀλοκληρωτικὴ ἀφοσίωσή του στόν Χριστό καί ἀγαπήθηκε ἀπό Ἐκείνον, ἔτσι ὥστε θεωρεῖται «ἡγαπημένος» του μαθητής. Δέν ἀποχωρίσθηκε ἀπό τόν Χριστό καθ'

ὄλο τό διάστημα τῆς ἐπίγειας ζωῆς του. Στό Μυστικὸ Δεῖπνο ἔπεσε στό στήθος του Χριστοῦ καί τόν ρώτησε «Κύριε, τίς ἐστίν ὁ παραδιδούς σε;». Γι' αὐτό ὀνομάζεται «ἐπιστήθιος». Σ' αὐτόν ὁ Κύριος ἐμπιστεύθηκε τήν Μητέρα του, λέγοντάς του ἀπό τό ὕψος του Σταυροῦ, «ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου».

Εἶναι κήρυκας τῆς ἀγάπης του Θεοῦ πού ἐκφράζει τήν κορυφαία ιδιότητά Του. Κήρυττε ὅτι «ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη, ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καί ὁ Θεός ἐν αὐτῷ». Σέ βαθιὰ γεράματα τόν μετέφεραν ὑποβασταζόμενο στήν ἐκκλησία· καί ὅταν του ζητοῦσαν νά πεῖ κάτι, ἔλεγε: «τεκνία ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

Ἐγραψε τό τέταρτο Εὐαγγέλιο, τό θεολογικώτερο, τό ὁποῖο θεμελιώνεται στό ὅτι: ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Υἱός καί Λόγος του Θεοῦ Πατρός. Ἀπό τή νύκτα τῆς Ἀνάστασης καί καθ' ὅλη τήν περίοδο του Πεντηκοσταρίου διαβάζονται εὐαγγελικὲς περικοπές ἀπό τό Εὐαγγέλιο αὐτό.

Οἱ ἀγιογράφοι ζωγραφίζουν δίπλα στό ἅγιο Ἰωάννη ἕναν ἀετό γιά νά δείξουν σέ ποιά ὕψη θεολογίας ἀνέβηκε. Ὁ ἀετός εἶναι ἕνα ἀπό τά τέσσερα συμβολικά ζῶα πού εἶδε ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ (1,10).

Τό μήνυμα πού ἐκπέμπει ἡ ἑορτὴ του ἁγίου Ἰωάννου εἶναι: Ὅσο περισσότερο προοδεύει ὁ ἄνθρωπος στίς ἀρετές καί ἰδίως στήν ἀγάπη, τόσο περισσότερο πλησιάζει τόν Χριστό καί Τόν γνωρίζει καλύτερα.

Ἀρχιμ. Ι.Ν.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ἱ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Ἀρχιμ. Νίκων Κουτσίδης* ΤΗΛ. 2682051161

Κωδικός 091984

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2018* Ἀρ. Φύλλου 422* Ἔτος ΛΗ'

Διανέμεται δωρεάν * Εἰσφορές δεκτές

Γραφικὲς Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης

